

Onderwerp: **Bedrijfsplan 2.0, Jaarrekening 2016, Begroting 2018 en Kwartaalrapportage 2017 Duo+**

Datum: 26 april 2017

Steller: K. Deutekom

Portefeuillehouder: E. Boog

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

Dit voorstel behandelt het bedrijfsplan van Duo+ 'Daadkrachtig én dichtbij' met de bijbehorende wijziging van de gemeenschappelijke regeling Duo+. Dit tezamen vormt een eerste aanzet voor een succesvolle samenwerking tussen de drie gemeenten, en biedt een reëel perspectief op een goede doorontwikkeling van Duo+. Deze doorontwikkeling draagt er aan bij dat met Duo+ de beoogde bestuurlijke ambities gerealiseerd worden.

Voorts wordt ter kennisname de jaarstukken 2016 en de begroting 2018 beide van Duo+ aan uw raad aangeboden. Dit biedt u de mogelijkheid om zienswijzen hierop in te dienen.

Tenslotte ontvangt u de eerste kwartaalrapportage 2017. Deze eerste aanzet geeft inzicht in de voortgang van het behalen van de doelstellingen op het gebied van kosten, kwetsbaarheid en kwaliteit.

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

Na een langdurige (2013 - 2015) bestuurlijke aanloopperiode is de Gemeenschappelijke Regeling Duo+ op 1 januari 2016 van start gegaan. Na 8 maanden Duo+ bleek op een veelheid aan fronten dat de voorspelde 'badkuip' dieper is dan voorzien en acceptabel wordt geacht, door alle betrokkenen. In opdracht van het Algemeen Bestuur Duo+ heeft het adviesbureau Seinstra & Van der Laar daarom een probleemanalyse uitgevoerd. Deze probleemanalyse legt de volgende zeven hypothesen bloot, die naar het oordeel van de onderzoekers ingelost moeten worden om tot een succesvolle samenwerking in Duo+-verband te kunnen komen:

1. Uiteenlopende belangen en verlangens;
2. Duo+ is zwaar belast met 'valse start';
3. Governance draagt onvoldoende bij aan grip;
4. Cultuurverschillen en onduidelijke opdracht;
5. Gebrek aan leiderschap en sturing;
6. Geen sturingsinformatie en -instrumentarium;
7. Financiële analyses niet waterdicht.

Toelichting

➤ *Bedrijfsplan Duo+: daadkrachtig en dichtbij.*

Over het bovengenoemde proces is uw raad op verschillende momenten geïnformeerd. Toegezegd is om deze hypothesen in te lossen, oftewel om de problemen rondom Duo+ op te lossen. Hiervoor is een vervolgproces gestart waarin zowel ambtelijk als bestuurlijk opties, alternatieven en interventielijnen werden besproken. Dit proces heeft op 17 januari 2017 uiteindelijk tot een sessie van het Algemeen Bestuur geleid. Tijdens deze vergadering is een aantal intentiebesluiten genomen, die de basis vormen voor voorliggende stukken.

De belangrijkste kernelementen zijn daarbij:

Behoefte:	Wordt in voorzien door:
Eenduidige/krachtige aansturing Duo+ én meer grip en verbinding tussen de drie colleges	Aangepast directiemodel Duo+: directieberaad
Minder bestuurlijke drukte en meer rolzuiverheid tussen opdrachtgevers- en eigenaarsrol	Aangepast juridisch construct Duo+: de 'bedrijfsvoeringsorganisatie'
Nabijheid van en grip op bestuurlijke gevoelige taken	Heldere/zakelijke afspraken tussen vier partnerorganisaties (communicatie en P&C)
Grip op financiën en inzicht in financiële consequenties van de doorontwikkeling	Prioriteiten stellen en inzicht krijgen in inzet.
Energie, plezier en deskundigheid in de organisatie.	Aandacht, duidelijkheid en programma talentmanagement.

In de afgelopen periode is in samenwerking met Seinstra & Van der Laar, in afstemming met de ambtelijke leiding en diverse specialisten uit de ambtelijke organisatie en de Ondernemingsraad van Duo+ gewerkt om de intentiebesluiten te verwerken in het voorliggende bedrijfsplan: "Duo+: Daadkrachtig en dichtbij", en het concept voor een gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling.

Dit bedrijfsplan vormt een eerste aanzet voor een succesvolle samenwerking tussen de drie gemeenten, en biedt een reëel perspectief op een goede doorontwikkeling van Duo+. Deze doorontwikkeling draagt er aan bij dat met Duo+ de beoogde bestuurlijke ambities gerealiseerd worden.

➤ *Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Duo+*

Voorgesteld wordt om het huidige 'openbaar lichaam', als juridische grondslag onder Duo+, om te vormen naar de juridische vorm van een bedrijfsvoeringsorganisatie (bvo). Deze bvo is eveneens gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Ten tijde van de voorbereidingen op Duo+ in de periode 2013/2014, bood de Wgr deze mogelijkheid om een bvo te vormen nog niet. Met de herziening van de Wgr per 1 januari 2015 is de bvo toegevoegd aan de 'menukaart' om samenwerking tussen gemeenten juridisch vorm te geven. Met deze toevoeging is recht gedaan aan de wens vanuit gemeenteland om een 'lichtere' juridische vorm dan het openbaar lichaam, mét rechtspersoonlijkheid in het leven te roepen als juridisch construct voor 'beleidsarme' samenwerking.

De wijziging naar een bedrijfsvoeringsorganisatie, creëert een sterker bestuurlijk eigenaarschap op Duo+ dat slagvaardig kan werken, en reduceert de bestuurlijke drukte. Hierdoor ontstaat een betere rolzuiverheid tussen de inhoudelijke portefeuillehouders in de colleges van B&W enerzijds en het bestuur van Duo+ anderzijds.

De omvorming naar een bedrijfsvoeringsorganisatie verandert niets aan de bevoegdheden van de afzonderlijke gemeenteraden ten aanzien van het budgetrecht, de kaderstellende en controlerende rol. De gemeenteraad blijft in elke deelnemende gemeente het hoogste kaderstellende en controlerende orgaan. Zij belast het college van B&W met de uitvoering. Ter ondersteuning van deze uitvoering beschikt het college over een eigen ambtelijke organisatie en voor een deel van het takenpakket over een gezamenlijke ambtelijke organisatie: Duo+. De lijnen van sturing en kaderstelling, verantwoording en controle blijven ongewijzigd. Dit betekent dat er verschillen kunnen zijn en blijven tussen het beleid van de individuele gemeenten, al naar gelang de politieke voorkeuren, de beleidsmatige ambities en de bestuurlijke opgaven van de drie gemeenten.

➤ *Jaarrekening 2016 Duo+*

2016 was voor Duo+ een turbulent jaar. De roerige startfase en de problemen die in de dagelijkse werkpraktijk aan de orde waren hebben geleid tot een hoge werkdruk en een hoog ziekteverzuimpercentage.

De controle van de jaarrekening heeft langer geduurd dan voorzien. Dit komt enerzijds doordat de organisatie nog niet volledig is ingericht op de steeds strengere eisen van de accountantscontrole en anderzijds omdat de accountant Duo+ ziet als een nieuw bedrijf. Dit laatste betekent dat geen genoeg genomen wordt met een steekproef maar dat de totale massa gecontroleerd wordt. Dit heeft een behoorlijke impact gehad op met name het aanleveren van de diverse stukken vanuit de organisatie. Uiteindelijk is een goedkeurende accountantsverklaring ontvangen.

➤ *Begroting 2018 Duo+*

Conform de kadernota zijn voor de begroting 2018 inclusief de meerjarenbegroting 2019-2021 van Duo+ de volgende financiële kaders gehanteerd:

- de begroting is opgesteld op basis van het bestaande actuele beleid en financieel kader, waarbij rekening is gehouden met de financiële effecten die een autonoom karakter hebben. Daarbij moet gedacht worden aan loonontwikkeling, pensioenpremie, prijsindexcijfer en dergelijke.
- Een eventueel positief resultaat vloeit terug naar de drie gemeenten.
- De begroting en het meerjarenperspectief is structureel sluitend.

Het is hiermee een beleidsarme begroting.

➤ *1ste kwartaalrapportage 2017 Duo+*

Met deze kwartaalrapportage wordt een start gemaakt met het leveren van structurele, periodieke rapportages aan de stakeholders van Duo+ over de bedrijfsvoering, organisatieontwikkeling en specifiek de harmonisatieprojecten in het programma Slimmer Verbinden.

De kwartaalrapportage is een groei-model. Het is nog zoeken naar de vorm van deze rapportage maar ook naar de inhoud waarover de raden van de deelnemende gemeenten geïnformeerd willen worden. De nu voorliggende kwartaalrapportage is een eerste aanzet. Hierin wordt gerapporteerd over de drie kernwaarden waarop de Duo+ organisatie moet sturen om de beoogde doelstellingen te halen zijn. Deze kernwaarden zijn de drie k's: kosten, kwetsbaarheid en kwaliteit.

Verder kan gemeld worden dat er in 2017 gewerkt wordt aan een Dienst Verlenings Overeenkomst (DVO) met Duo+. Met een DVO kan gewerkt worden op basis van kostprijs van de te leveren producten. Dit wordt te zijner tijd in de begroting verwerkt. In de begroting 2018 is nog rekening gehouden met de historische verrekening.

Argumenten en keuzemogelijkheden

Voor beslispunten 1 en 2 heeft een uitgebreide analyse plaatsgevonden zoals omschreven in het rapport van Seinstra en van de Laar. Hier uit blijkt dat het voorgestelde de meest optimale keuze is.

Gevolgen en risico's

Financieel

➤ *Bedrijfsplan en wijziging GR*

Het bedrijfsplan van Duo+ en de daarbij behorende wijziging van de gemeenschappelijke regeling heeft geen direct financiële consequenties voor de programmabegroting van Diemen. In het hoofdstuk "Financieel perspectief" van het bedrijfsplan wordt aangegeven hoe de beoogde efficiency voordelen behaald kunnen worden. Tevens wordt aangegeven hoe de verdeling van kosten per gemeente verder zal worden doorontwikkeld. Dit moet leiden tot een meer prestatiegerichte verrekensystematiek met een:

- transparantie relatie tussen bijdrage en prestaties (kwantiteit en kwaliteit).
- faire kostenverdeling.
- beperking van de administratieve lasten.
- stimulans voor kwaliteit, efficiency en continuïteit.

➤ *Jaarrekening 2016 Duo+*

De jaarrekening van Duo+ wordt per 31 december afgesloten met een saldo van € 0. In dit saldo is rekening gehouden met de terugbetaalverplichting van € 295.000 (dit was in de eerst verstrekte versie van de jaarrekening € 277.000). In de bijlage 'Wijziging saldo jaarrekening 2016 Duo+' vindt u een toelichting op de verwerkte wijzigingen als gevolg van de accountantscontrole.

Het positieve jaarrekeningsaldo 2016 is ontstaan door de onderbesteding als gevolg van inhuur van derden en extra uren eigen personeel in relatie tot de vacatureruimte. Duo+ wil deze onderbesteding bestemmen voor:

- het wegwerken van de achterstanden bij de archivering ad € 95.000
- de reserve Bedrijfsvoering ad € 45.000
- de reserve Buurt/Burger ad € 155.000

Over het wegwerken van de achterstand bij de archivering bent u geïnformeerd in de informatieve memo van het college 'Plan van aanpak archiefbeheer'. Zoals aangegeven zouden de financiële consequenties voor de te nemen beheersmaatregelen voor het archief van Duo+, binnen de begrotingscyclus van Duo+ zelf worden verwerkt. Met de bestemming van € 95.000 voor de archivering wordt hier invulling aangegeven.

In de nota reserves en voorziening van Duo+ zijn de bovenstaande twee reserves opgenomen. Deze reserves fungeren als buffer voor onverwachte financiële tegenvallers. Daarnaast dienen deze reserves om eventuele voordelige en nadelige saldi te egaliseren.

➤ *Begroting 2018 Duo+*

Met de financiële consequenties van deze begroting is reeds rekening gehouden in de kadernota van Diemen. Daarmee zal dit worden betrokken bij het opstellen van de eigen programmabegroting.

➤ *1ste kwartaalrapportage 2017 Duo+*

Uit deze rapportage blijkt of tussentijdse sturing nodig is. Tevens geven de rapportages inzicht in het voordoen van kansen en risico's. Uit deze rapportage blijkt een overschrijding op de personeelskosten. Dit wordt veroorzaakt door inhuur ter vervanging van ziekte en het moeizaam invullen van vacatures. Vooralsnog is de verwachting dat deze overschrijding nog binnen de huidige jaarbudgetten kan worden opgelost.

Juridisch

De wijziging van de gemeenschappelijke regeling zal worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten en wordt bekendgemaakt overeenkomstig artikel 26 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. gepubliceerd.

Aanpak / vervolgproces

Het bedrijfsplan is inmiddels opgepakt en wordt dit jaar en het komende jaar tot uitvoering gebracht.

Na het verlenen van toestemming door de drie gemeenteraden om de gemeenschappelijke regeling Duo+ om te vormen tot een bedrijfsvoeringsorganisatie, zullen de drie colleges hiertoe besluiten. Dit besluit zal worden gepubliceerd en na de publicatietermijn zijn zowel het dagelijks- als het algemeen bestuur van Duo+ ontbonden, en treedt het nieuwe bestuur van Duo+ in werking.

De concept jaarstukken 2016 Duo+ en de concept begroting 2018 Duo+ worden na uw besluitvorming, en gelezen de zienswijzen van de drie gemeenteraden, door het bestuur van Duo+ vastgesteld.

Burgemeester en wethouders van Diemen,

de secretaris,
J.D. de Kort

de burgemeester,
E. Boog

Onderwerp:
17-28

**Bedrijfsplan 2.0, Jaarstukken 2016, Begroting 2018 en
1ste kwartaalrapportage 2017 Duo+**

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

Gelet op de voordracht van het college d.d. 9 mei 2017

Besluit

1. Kennis te nemen van (de bestuurlijke samenvatting van) het bedrijfsplan Duo+ 2.0;
2. Toestemming verlenen voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling Duo+;
3. Kennis te nemen van de concept jaarstukken 2016 Duo+ en geen zienswijze in te dienen;
4. Kennis te nemen van de concept begroting 2018 Duo+ en geen zienswijze in te dienen;
5. Kennis te nemen van 1ste kwartaalrapportage 2017 Duo+.

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 6 juli 2017,

De voorzitter,

De griffier,